

Terra sensorial

Ruta inclusiva i punt sensorial interactiu al paisatge del Penedès

El projecte Terra Sensorial proposa una ruta inclusiva al Penedès basada en punts sensorials interactius que combinen elements naturals, tecnològics i culturals. L'objectiu és apropar el patrimoni vitivinícola a totes les persones, especialment aquelles amb diversitat funcional, mitjançant una experiència multisensorial i sostenible.

Àlex Moya

Estudiant d'Enginyeria Mecànica — Universitat Politècnica de Catalunya (UPC)
Campus de Vilanova i la Geltrú
Veí de Llorenç del Penedès

Octubre de 2025

1. Introducció

El Penedès és un territori ric en paisatges vitivinícoles, història i cultura local, però moltes persones amb diversitat funcional tenen dificultats per experimentar-lo plenament. El projecte “Terra Sensorial” neix per transformar aquesta realitat mitjançant rutes inclusives on es pugui viure el patrimoni amb els sentits: tacte, olfacte, oïda i percepció ambiental. A diferència d'altres rutes que només adapten els camins, aquest projecte proposa punts sensorials modulars.

Cada punt es converteix en una petita estació d'experiència, combinant elements permanents accessibles en tot moment i elements temporals per experiències puntuals. El projecte és replicable i escalable, amb un impacte social, educatiu i cultural elevat.

2. Objectius del projecte

El projecte té com a objectiu principal oferir una nova manera d'experimentar el Penedès, amb especial atenció a les persones amb diversitat funcional.

Els objectius específics inclouen:

- Dissenyar un punt sensorial modular i accessible, que integri textures i aromes.
- Garantir la inclusió i accessibilitat universal, amb informació en braille i pictogrames.
- Definir elements permanents i temporals, per fer la ruta atractiva tot l'any i adaptable a experiències especials.
- Establir materials sostenibles i de fàcil manteniment, adaptats al medi natural del Penedès.
- Impulsar el turisme inclusiu i l'educació ambiental, connectant cultura, paisatge i comunitat.

3. Descripció de la ruta i el punt sensorial

La ruta pilot es proposa en un camí de vinyes municipal, amb una longitud aproximada de 1,2 km i accessible per a persones usuàries de cadira de rodes. La ruta consta de cinc punts sensorials principals, cadascun amb un mòdul modular de 1,20 m d'alçada, 0,8 m d'amplada i 0,4 m de fondària, dissenyat per ser accessible i robust.

Elements permanents:

- Estructura principal de metall i fusta.
- Panells tàctils amb diferents textures (fusta, pedra, suro, escorça).
- Informació accessible en braille i pictogrames.
- Codis QR/NFC amb àudio explicatiu sobre història, cultura i paisatge.

Elements temporals:

- Aromes de plantes de temporada (espígol, farigola, romaní, menta).
- Mostres de fruits o productes locals per tallers sensorials puntuals.
- Elements tàctils amb diferents textures naturals que conviden a la interacció.
- Elements especials de tast de vi o mostres culturals en esdeveniments controlats. Els elements temporals s'incorporen només durant activitats guiades o en moments de màxima floració/aroma, amb reposició regular, assegurant la durabilitat i seguretat del mòdul. Això permet que la ruta sigui sempre accessible, però també ofereix experiències especials que canvien amb les estacions.

4. Disseny

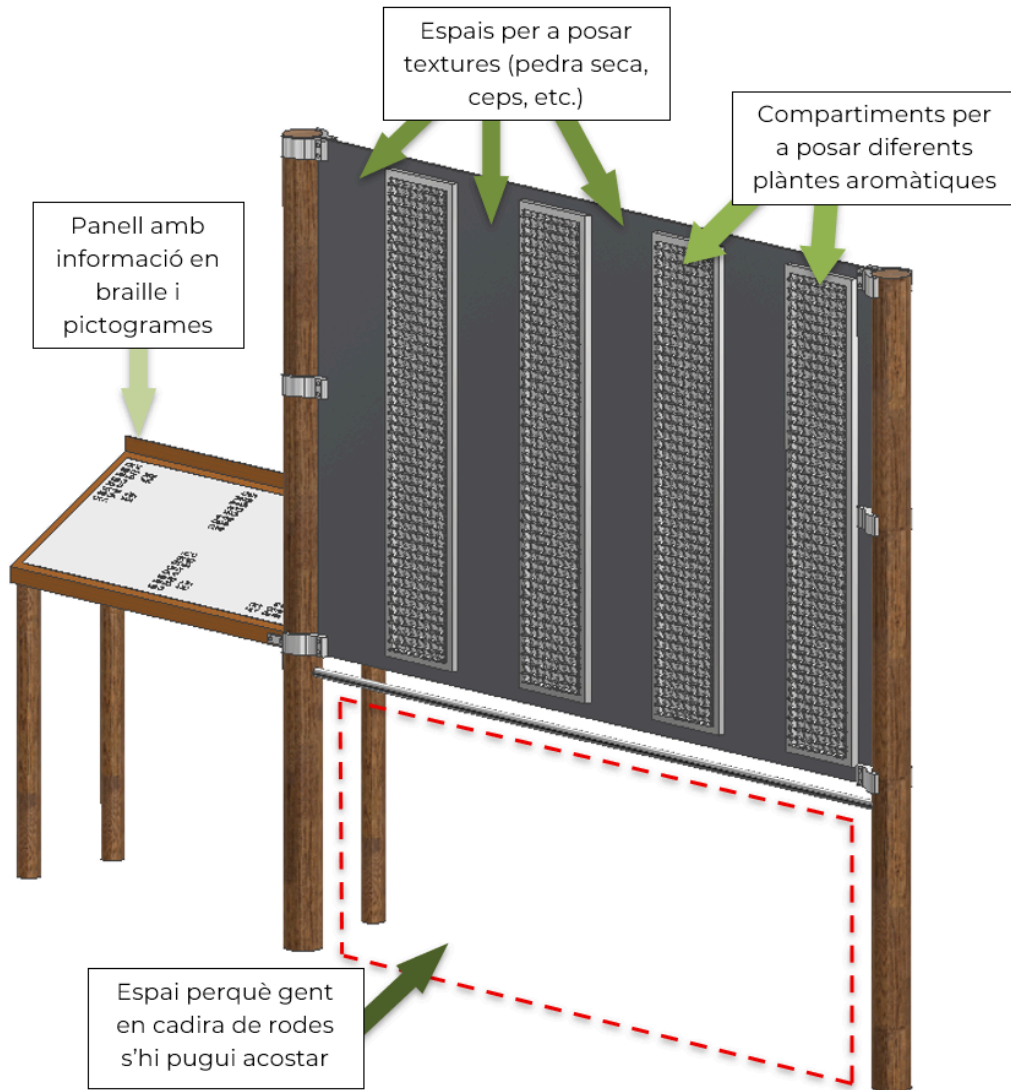
El punt sensorial està dissenyat per ser replicable i modular.

L'estructura principal és de acer corten o galvanitzat, amb panells tàctils extraïbles i dipòsits d'aromes protegits amb una reixa. Els codis QR/NFC proporcionen informació auditiva i visual.

El disseny CAD permet visualitzar la integració dels materials i textures, accessibilitat per cadira de rodes, modularitat i zones diferenciades per elements permanents i temporals.

Aquest model serveix com a prototip pilot, replicable a altres punts i municipis del Penedès.

A més, per garantir la seguretat i durabilitat, les arestes s'arrodoneixen i els materials reben tractaments anti-corrosió i anti-vandàlics, assegurant una alta resistència ambiental i ús continuat a l'exterior sense risc per als usuaris.

5. Materials i sostenibilitat

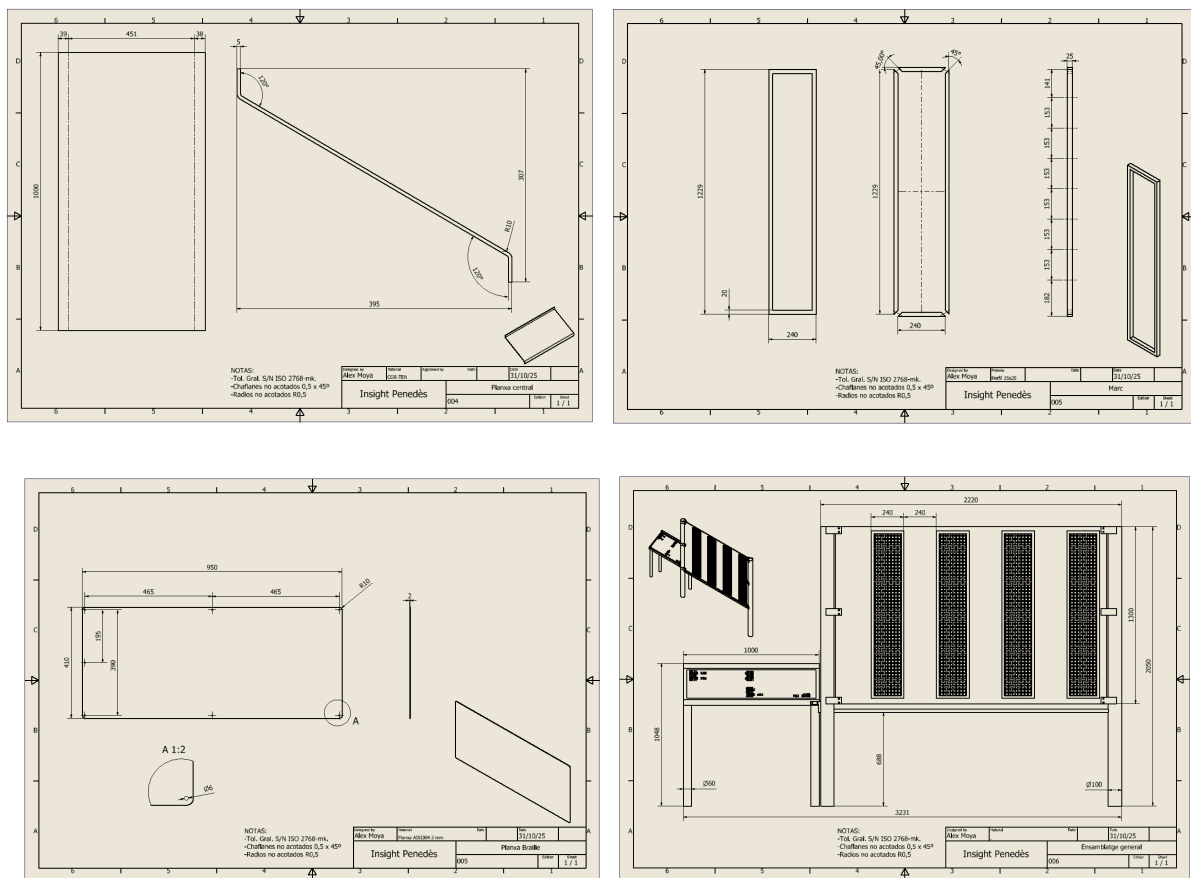
- Estaques de fusta de 60 i 100 mm de diàmetre
- Planxa d'acer corten per resistència i integració estètica.
- Planxa amb inscripció en braille i pictogrames, en acer inoxidable.
- Fixacions d'acer inoxidable.

6. Implementació i fases

La proposta "Terra Sensorial" es planteja per desenvolupar-se al llarg de tres mesos. El primer mes es dedicarà a la planificació i co-disseny, amb la selecció de la ubicació més adequada, la validació de l'accessibilitat i la definició del disseny conjuntament amb entitats locals i col·lectius de persones amb diversitat funcional. En aquesta etapa també es determinaran els materials i textures, prioritzant recursos naturals del Penedès com ceps o pedra local.

Durant el segon mes, es preveu la fabricació i muntatge del prototip, aprofitant que els plànols i el model CAD ja estan desenvolupats. Es construirà el panell amb els mòduls tàctils i espais per a plantes aromàtiques permanents, assegurant-ne la resistència, l'ergonomia i la integració amb l'entorn.

El tercer mes se centrarà en la instal·lació i validació. El panell s'ubicarà al lloc definit i es faran proves amb usuaris per comprovar-ne l'accessibilitat i el confort. Finalment, es completaran els detalls —com la incorporació d'espècies locals i la senyalització en braille— i s'establirà un pla de manteniment per garantir la durabilitat i sostenibilitat de la proposta.

Alguns dels plànols del punt sensorial

7. Impacte social, educatiu i conclusions

“Terra Sensorial” promou la inclusió, l’educació ambiental i el turisme sostenible. Ofereix una experiència accessible i multisensorial per a tothom, connectant la comunitat amb el patrimoni vitivinícola i natural del Penedès. És un projecte complet, realista i sostenible, amb un fort valor social, educatiu i territorial que reforça la identitat i el vincle amb l’entorn.